

8. wopytowarske dny lužiskeje jězoriny w Hórnikcach

Serbske wobsahi bohaće zastupjene

Hórnikcy (AK/SN). Lužiska jězorina wuwija so na žiwy region z přichodom. Tole podšmórny muzejowa pedagogowka Katrin Kynast z organizatoriskeho běrowa wčera na 8. wopytowarskich dnjach. Hosćo wot Drježdźan hač do Delnjeje Łužicy přichwatachu při horcoće do energijoweje fabрики Hórnistwoweho muzeja w Hórnikcach. Přeprošylo bě město Wojerecy z partnerami. „Aktiwni w jězoriny“ rekaše sobotu heslo. „Bajkaca jězorina“ bě njedźelna tema. „Chcemy šansy a potenciale pokazać, a to přez hranicy

jězoriny. Takle móže so hósć kompaktnje informować“, zwurazni Katrin Kynast. Serbske wobsahi běchu bohaće zastupjene. Designerka Regina Herrmann z Oschatza pokaza swoju wustajeńcu „Serbske bajkowe figury“. Wona přeprasy tež na workshop paslenja bajkowych figur. „Bajki za dorosćenych a dalšich ludźi, džěci“ powědaše serbski spěwotwórca a kabaretist Bernd Pittkunings z Dešna w Delnjeje Łužicy. Bajkowa figura Błudnička, zahrata wot Kathleen Hofman z Wojerec, wjedžeše džěci přez

energijowu fabriku. Při tym storčichu wono na dalše bajkowe figury kaž wódneho muža, připołdnicu a lutki. Rejwarska skupina Čisk předstaji mjez druhim „Reju připołdnicu“. Wulki zajim zbudži musical „Krabatowa balada“. Jón předstajišť Kerstin Neuhauser (tekst), nawodnica Šule w zelenym Čorny Chołmc, Andre Bischof (hudźba), přistajeny hudźbneje šule Yamaha Wojerecy, ze skupinu Koaktor. W naložkowej skupinje z Čorneho Chołmca hraješť Wolfgang Kraus Krabata a Dieter Klimek Čorneho mlynka.

Strózbje titl za pozbudźace wuměłstwo

Knižna premjera w Choćebuzu

Choćebuz (WeM/SN). Loni prezentowaše Choćebuski Serbski muzej wosebitu wustajeńcu z titlom „Maja Nagelowa: zabrane zemje – póla a warstwy“. Kuratorka Christina Kliemowa běše w rjeźe „Muzejowa galerija“ serbsku wuměłcu z nowymi grafiskimi łopenami, rysowanymi a kolažemi předstajila. Minjeny pjatk wječor pak přeprasy na premjeru knihi „Maja Nagel. Installationen“, kotraž je njedawno w Budyskim Lusatia nakładnistwje wušła. Wobalku pyšitej foto instalacije „abbau“: słowo z wuhla a Rownjanka w narodnej drasće. Tehdy w muzeju běše fragment widźec, zestajany z něhdže dwaj tysac briketow. Twórba

zwobraznja jara swojoraznje čorne zloto, spaleneje Łužicy a z tym zahinjenje serbskeje kultury, woprowaneje za profit a nachwilne derjeměće jednotliwcow. Štož so pod strózbje klinčacym mjenom „instalacija“ chowa, je mlódsa hažka tworjaceho wuměłstwa. Po zakónčenju wustajeńcow so instalacije rozebjery, zrumuja, zhubja. Jednu z česta a druhich žiwidlow su prosće zjědli, dopomni so wuměłca z posměwkom. Štož je, zańdže. Ale štož běše, je slědy zawostajilo, byrnjež hižo njebylo.

W knize su mjeztym njekesistentne wumělske twórby Maje Nageloweje z lěta 1993 do 2008 fotografisce zachowane a wopisane. Tak dóstanu jeje mysle dalši forum. „Wuměłstwo, byrnjež wiki a zawod tole w daloce měrje zamjělceli, je dyrdomdej a srědk spóznananja – přeni, posledni? – abo dekoracija, bjez wuznama“, mjeni Gregor Kunz, kiž je tekst knihow spisał. Awtor, kotryž je so w lěće 1959 w Berlinje narodził, je w Baršcu a Berlinje wotrostł. Pozdžišo skutkowaše w Drježdźanach. Znaty je wón jako pisacy, kotrehož džěla namakaja so w mnohich antologiach a časopisach.

20 přitomnych so Drježdźanskemu žurnalistej, kritiskej wuměłci a muzejnej z přikleskom džakowaše.

Maja Nagelowa w Choćebuskim Delnjoserbskim muzeju
Foto: W. Měškank

Němskej mjeńšinje hroža skrótšenja

Aabenraa (SN/MiR). Němskej mjeńšinje w Danskej hroža hoberske financne skrótšenja. „Stejimy před najhóršej financnej krizy“, reka w pismje hlowneho předsydy zwjazka Sewjernih Šleswigčanow Hinricha Jürgensa politiskim akteram w Berlinje. Wón piše, zo „hrožace skrótšenja zwjazkoweho, šleswigsko-holšteinskeho a danskeho boka tuchwilu za lěto 2011 wjac hač dwaj milionaj eurow wučinjeja, kotrež do lěta 2014 na wjac hač 2,5 milionow eurow rozrostu.“ Zwoprawdjenje skrótšenjow by 40 do 50 džělowych městnow płaćilo. To je něhdže pjećina wšitkich tuchwilu 350 ludźi, kotřiž hlownohamtse za němsku mjeńšinu w regionje mjez hranicu a Haderslebenom džěłaja. Kandidat za skrótšenja je mjez druhim tež džěnik „Der Nordschleswiger“. Zjawnje su samo hižo wo tym rečeli, džěnik na tydźenik přerjadować.

K tomu přindu skrótšenja ze Šleswigsko-Holšteinskeje, mjez druhim na polu kultury a spušenje žadanjow w druhich centralnych wobłukach. Danska připowědza mjenje pjenjej za wšitke priwatne šule, ale wosebje tež za zarjadnišća, kotrež němsku mjeńšinu potrjehja. Skrótšenja wučinjeja za 2011 wjac hač 400 000 eurow a zwyża so hač do lěta 2014 na nimale 750 000 eurow. Jürgen sen apeluje na wšitkich politisce zamowitych, skrótšenja na zwjazkowej runinje njeprjewjesć, a žada sej „kónc z cofanjom na raty z politiskeje zamowitose za němsku narodnu skupinu“.

Mjeztym je předsydstwo Zwjazka Němcow w Danskej (BDN) zawěru financow we wysokosci jednoho miliona krónow wobzamknyło, z čehož je tež džěnik „Der Nordschleswiger“ potrjeheny.

Brigitte Hanscyna přepoda Njebjelčanskemu wjesnjanosće Tomašej Čornakaj naćisk za plakat wo serbskich wušiwankach, kotryž bě jeje mandželski Jan Hansky zhotowił. Sobotu dopołdnja Njebjelčensko, swojbnj a dalši zajimcy swjatočnje „Dróhu Jana Hanskeho“ wotewrěchu.
Foto: F. Šolta

Njebjelčanski mjezynarodny gmejnski swjedžen Partnerstwa wožiwili

Njebjelčicy (SN/MiR). Na lětuši XVII. mjezynarodny gmejnski swjedžen witaše Njebjelčanski wjesnjanosta Tomaš Čornak pjatk wječor hosći z Českeje, Pólskeje, Francoskeje, Ruskeje a Danskeje kaž tež z Barlebena. Běchu to zastupjerjo partnerskich městow, wsow a gmejnow kaž tež dalši partnero serbskeje gmejny. Sobotu dopołdnja poswjećichu „Dróhu Jana Hanskeho“. W lawdaciji dopominaše dr. Marija Měrcinowa w přitomnosti swojbných Jana Hanskeho na jeho wusahowace časne wumělske skutkowanje a njepowalnosć. Wosadny farar Beno Jakubaš na to dróhu požohnowa. Mandželska w lěće 2004 zemrěteho wuměłca Brigitte Hanscyna přepoda Tomašej Čornakaj z namrěwstwa naćisk plakata wo serbskich wušiwankach. Mnozy zajimcy zetkachu so po tym

w wustajenišću, hdžež małej pokazce na skutkowanje Jana Hanskeho a lětuše 10lětnje partnerske styki z městem Hlučín skěžbnjatej. Zdobom wozjewi Čornak dobyčerja wubědźowanja wo planowanje noweje Njebjelčanskeje pěstowarnje. Architekturu běrow Luka Kalkof z Lipska bě mjez 29 wobdźelenymi planowanjskimi předewzaćemi wusahował.

Cyła gmejna předstaji w swjedženskim čahu, kak so na polu kublanja, hospodarstwa a towarstwoweho žiwjenja krizy wobaraja. Njedzlu sčehowachu wopytowarjo kopańcow hru mjez Jednotu Kamjencom a Budissu Budyšin. W swjedženskim stanje zahorichu hrajerjo ze Šunowa a Konjec z dziwadlowej hru „Mósko-linka“ a pisany program rejoy, spěwow a hudźby ze Smjerdžečanskej rejwanskej skupinu a folklornej skupinu Sprjewjan.

TELEGRAM

Žito dočasa zraće

Siegertsbrunn. Ratarjo skorža přiběrajcy dale trajaceje horcoty dla a liča ze špatnymi žnjemi. Po zdžělenje Zwjazka ratarjow Němskeje DBV su po wšem kraju jasne pokazki na dočasnú zraće žita. Zornjotka wostanu w tutym padže wo tójšto mjeńše. Prezident zwjazka Gert Sonnleitner wěšćeše džensa wo dwaj milionaj tonow mjenje žita. Cyłkownje wočakuja 45 milionow tonow.

Železnica namořwjena

Berlin. Zwjazkowe wobchadne ministerstwo je sej wot zamowitych železnicy konsekwency z techniskich njedostatkow žadało, kotrež su kónc tydženja defekt klimatiskich připrawow we wjacorych spěšnikach ICE zawinowali. Kónc tydženja bě w třoch čahach klimatizacija wupadnyla. Na to dóndže tam k temperaturam wokoło 50 stopnjow. Při tym so mnozy zwjezechu.

Westerwelle pojedže do Kirgistanu

Berlin. Zwjazkowy wonkowny minister Guido Westerwelle (FDP) pojedže pjatk

do Kirgistanu, zo by so tam wo aktualnym položanju po krawnych etniskich rozstajenjach informował, kaž rečnik wonkowneho ministerstwa zdžěli. Hižo srjedu poleći Westerwelle zhromadnje ze zwjazkowej kanclerku Angelu Merkel (CDU) do Ruskeje na němsko-ruske knježerstwowe konsultacije.

Nowy hrajer za „Liški“

Běta Woda. Pola lodohokejoweje druheho zwjazkoweje ligista w Bělej Wodze přiběra kruh hrajerjow za nowu sezonu. Tak su wujednali zřěčenje z hrajerjom Richardom Hartmannom. 34lětny Slowak přindže wot mustwa HK 36 Skalica do Lužicy. Nadběhowar je w zašlej sezonje 14 wrotow za swoje mustwo třělil a je ze 26 přihrawkami wrota přihotował.

Webber konkurencu zdeklasował

Silverstone. Dobyčér Wulkeho myta Wulkeje Britanskeje w formuli 1 bu wčera Awstralčan Mark Webber ze swojim Red Bullom. Druhi bu Hamilton (Wulka Britanska) a na třeće město dojdže Němc Rosberg (Wiesbaden) ze swojim Mercedesom do cila. Dalši Němc Sebastian Vettel je sedme město wobzadził. Podžesać wot 19 běhow nawjeduje Hamilton z 145 dypkami před Buttonom (Wulka Britanska) z 133 dypkami.

Španiska wyska ze swětowym pokalom

Po štyrjoch njedzela su so wčera wječor w Johannesburgu skončili koparske swětowe mistrstwu 2010. Přeni króć w swojich stawiznach móžachu Španičjo ze zlotym pokalom swětowego mištra wyskać. W finalu su Hollandsku po wrotach Andrésa Iniesty w 116. mjeńšinje z 1:0 přewynili. Dobyće bě zaslužene, po

hrajerse slynm wukonje před 85 000 přihladowarjami.
Foto: dpa/S. Suki

POLICIJA

Alkohol a žadyn kónc

Pokiw lékařow, zo dyrbiš při tuchwilnych horcych temperaturach wosebje wjele pić, su minjeny kónc tydženja na wjacorych městnach wopak zrozumili. Tak bě sobotu nawječor 21lětny muž w Jenkecach tak pjany, zo ze swojim kolesom při B 6 do busoweho zastanišća prasny a so zrani. Přiwolani policisća pozdžišo zwěsčichu, zo měješe muž 3,26 promilow alkohola w kreji.

W Niederoderwitu je so pjatk připołdnu wodžer Nissana parkowaceho transportera šmórnyl a na to domoj jěl. Policisća však jeho přiwšem wuslědžichu a naměrichu pola njeho 3,44 promilow alkohola w kreji. Jězbnu dowolnosć 37lětneho pak woni sčazać njemóžachu, přetož muž hižo wjacore lěta žane płaćiwce papjery nima.

	słónčne	WJEDRO	
		19 do 21 °C	28 do 30 °C